Update vormgeving begroting

24 augustus 2023

Gemeente Gorinchem

Aanleiding

- Laatste grote update begroting in 2016.
- Uitgebreide begrotingsprogramma's en veel teksten.
- Versterken grip en kaderstellende en controlerende rol gemeenteraad.
  - Inclusief voortgang collegeprogramma in P&C-cyclus.
- Programma-indeling ongewijzigd.
- Voorstel vandaag: Programma's begroting. Later mogelijk ook andere aanpassingen in P&C-documenten.

Gemeente Gorinchem

Indeling programma begroting 2023

- Overzicht taakvelden
- Grafiek lasten programma t.o.v. totale begroting
- Wat willen we bereiken?
  - Doel
  - Tekst coalitieakkoord
- Overzicht vastgesteld beleid
- Maatschappelijke effecten en indicatoren (in grafiek)
- Wat gaan we daarvoor doen?
  - Overzicht concrete voornemens
- Reguliere taken
- Wat gaat dit kosten?
- Met welke verbonden partijen doen we dit samen?

Gemeente Gorinchem

Taakvelden

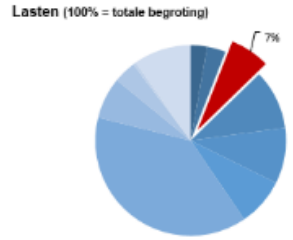
Verkeer en vervoer

Parkeren

Recreatieve havens

Economische havens en waterwegen

Openbaar vervoer

2.3.1 Wat willen we bereiken?

Doel

Bewoners, ondernemers en bezoekers zijn tevreden over de bereikbaarheid, (verkeers)veiligheid en bruikbaarheid van wegen, water- en spoorwegen binnen de gemeente.

Het coalitieakkoord

Een goede en veilige bereikbaarheid van en naar Gorinchem en in de stad zelf is heel belangrijk. Het draagt bij aan het woongenot van inwoners en het vestigingsklimaat van bedrijven en organisaties. Dit komt ten goede aan de leefbaarheid in onze stad. Met de Mobiliteitsvisie en de Uitvoeringsagenda ligt er een goede basis om de uitdaging aan te gaan. Tegelijk vraagt deze fase van uitvoering ook nog veel van ons. Bouwkostenstijgingen maken dat we goed naar planning en uitvoering moeten kijken. En ook onderdelen van de aanpak fietsknelpunten vragen om uitvoering.

Voor ons is het belangrijk dat in Gorinchem de veiligheid en het gemak voor fietsers en voetgangers zichtbaar toenemen. Overigens zonder dat plekken onbereikbaar worden voor auto's. Ook willen we in de stad meer openbaar vervoer. We gaan op zoek naar praktische oplossingen. Voor ambities uit de Mobiliteitsvisie die na deze raadsperiode aan de beurt zijn, geldt dat we moeten sparen. En dat we op zoek moeten gaan naar extra financiële middelen.

Vastgesteld beleid

Beleidskader	Vastgesteld door de raad in
Kadernota Infrastructuur	2007
Startnotitie A27	2007
Fietsplan	2013
Regionaal verkeers- en vervoersplan	2014
Verkeerstructuurplan Binnenstad	2016
Raadsopdracht Mobiliteit	2017
Parkeerverordening Gemeente Gorinchem	2019
Mobiliteitsvisie 2040	2020
Parkeerprogramma binnenstad Gorinchem 2021-2025	2021

Gemeente Gorinchem

Maatschappelijke effecten en indicatoren

Hoe meten we dat?

Indicator	B/F	Eenheid	Soort
Verkeerongevallen	F	Per 100.000 inwoners	ME
Geregistreerde ongevallen naar soort 2020	F	In %	ME

2.3.2 Wat gaan we daarvoor doen?

Concrete voornemens

Onderwerp	Concrete voornemens
Stedelijk programmeren uitvoering Mobiliteitsvisie	Vanuit de vastgestelde Mobiliteitsvisie en de bijbehorende uitvoeringsagenda willen we meerdere projecten realiseren die de bereikbaarheid, verkeersveiligheid, leefbaarheid en duurzaamheid van de stad verbeteren. Tegelijkertijd willen we ook verschillende stedelijke ontwikkelingsprojecten realiseren. Gecombineerd met beperkte financiële ruimte én bouwkostenstijgingen, zien we ons genoodzaakt het geheel van investeringen in de stad integraal te bezien en een strategie te ontwikkelen wat we wanneer en in welke volgorde aanpakken.
Fietsknelpunten top 10	Als onderdeel van het uitvoeringsprogramma van de Mobiliteitsvisie is (samen met stakeholders) een fietsknelpunten top 10 opgesteld. In 2023 zoeken we een strategie en financiële middelen om de knelpunten de komende jaren stap voor stap aan te pakken.
Nieuwe knelpunten autoverkeer	Behalve de projecten uit de Mobiliteitsvisie, zijn er ook knelpunten in het bestaande wegennet waarover regelmatig signalen komen van verkeersonveiligheid. Parallel aan de fietsknelpunten, werken we ook aan een strategie voor de aanpak van de overlast top 10 van wegen, met de benodigde financiële middelen.

Reguliere taken

Onderwerp	Toelichting
Planologie	Bij planologische ontwikkelingen houden we rekening met verkeers- en vervoersaspecten. Dit moet bijdragen aan goed bereikbare, toegankelijke en verkeersveilige openbare ruimte.
Inrichting Openbare ruimte	Bij onderhoud en beheer aan de openbare ruimte houden we rekening met de invulling van de mobiliteits-, klimaat-, woon-, sociale en duurzaamheidsdoelstellingen. We nodigen bewoners uit om mee te beslissen over hun leefomgeving.
Regionale samenwerking	We werken regionaal samen op het gebied van de veerdienst, de verkeersveiligheid, de bereikbaarheid, het verkeersbeleid en de afstemming van wegwerkzaamheden.
Verkeersveiligheid	We zorgen voor een verkeersveilige inrichting van de openbare ruimte en besteden aandacht aan verkeerseducatie en gedragsbeïnvloeding om de verkeersveiligheid verder te verhogen.
Evenementen en activiteiten	Bij evenementen en activiteiten houden we rekening met het veilig geleiden van bezoekersstromen en de bereikbaarheid voor hulpdiensten.
Veerdienst	Riveer onderhoudt diverse veerverbindingen en werkt daarvoor nauw samen met verschillende oevergemeenten in de regio. Riveer verzorgt de calamiteitenbestrijding op het water en biedt met de watertaxi vraagafhankelijk vervoer over water.
Lingehaven	De Lingehaven biedt als passantenhaven van Gorinchem ligplekken voor watersporters in hartje binnenstad. De Lingehaven is gecertificeerd met de Blauwe Vlag (betrouwbaar, veilig, schoon) en sinds 2017 voeren we naast de Blauwe Vlag ook de Groene Wimpel (ambities in duurzaamheid, innovatie). Daarnaast beheert de Lingehaven de ligplaatsen in de historische haven en regelen we de boekingen voor de steiger cruisevaart Buiten de Waterpoort. Verder organiseren we jaarlijks de Open Havendag en de Botenbeurs.
Elektrisch varen	De nieuwbouw van twee elektrische veren is eind 2021 gestart en deze schepen zullen naar verwachting eerste helft 2023 in de vaart komen rondom Gorinchem.
Renovatie van sanitairgebouw Kriekenmarkt	De renovatie van het sanitairgebouw van de Lingehaven wordt voorbereid in de periode najaar 2022/voorjaar 2023. Hierbij houden we nadrukkelijk rekening met de gemeentelijke duurzaamheidswensen, ook om de status van Groene Wimpel te behouden. De start van deze innovatieve renovatie vindt plaats vanaf het derde kwartaal 2023.
Parkeren	We exploiteren de betaalde parkeervoorzieningen en reguleren de parkeerbehoefte.

Gemeente Gorinchem

2.3.3 Wat gaat dit kosten?

Exploitatie (bedragen x € 1.000 / - = nadeel)	Realisatie 2021	Begroting 2022	Begroting 2023	Begroting 2024	Begroting 2025	Begroting 2026
TV21 Verkeer en vervoer	4.881	5.192	5.389	6.948	5.688	6.306
TV22 Parkeren	1.131	947	1.016	1.090	1.086	1.066
TV23 Recreatieve Havens	580	598	580	592	591	590
TV24 Economische Havens en waterwegen	30	25	31	56	55	55
TV25 Openbaar vervoer	2.589	2.702	2.777	2.721	2.717	2.715
Lasten Verkeer en vervoer	**9.211**	**9.464**	**9.792**	**11.406**	**10.137**	**10.731**
TV21 Verkeer en vervoer	345	328	328	328	328	328
TV22 Parkeren	514	689	689	689	689	689
TV23 Recreatieve Havens	107	116	116	116	116	116
TV24 Economische Havens en waterwegen	107	177	197	215	215	215
TV25 Openbaar vervoer	2.206	2.341	2.269	2.268	2.267	2.267
Baten Verkeer en vervoer	**3.279**	**3.650**	**3.598**	**3.616**	**3.615**	**3.614**
Totaal saldo van baten en lasten	-5.932	-5.814	-6.194	-7.790	-6.523	-7.117
Mutaties reserves	-302	41	204	1.706	62	278
Resultaat	**-6.234**	**-5.773**	**-5.990**	**-6.084**	**-6.461**	**-6.839**

De hogere lasten bij taakveld 21 worden met name veroorzaakt door het ter beschikking stellen van budgetten voor de uitvoering van de mobiliteitsvisie. Deze worden ten laste van de reserve Infrastructuur gebracht.

In onderstaande tabel staan de investeringen die binnen dit programma vallen en met deze begroting 2023, vastgesteld worden:

Investeringen (bedrag x € 1.000)	2023	2024	2025	2026
Openbare verlichting	158	161	162	162
Vervangen straatmeubilair	92	92	92	92
Vervangen verkeersborden	41	42	42	42
Uitbreiding parkeergarage Kweeklust	3.604			
Mobiliteit	13.917	11.234	3.534	
GPS-ontvanger	30			
Riviercruisevaarsteiger	550			
Totaal investeringen	**18.392**	**11.529**	**3.830**	**296**

Uit parkeeronderzoeken is gebleken dat in de avond en nacht een parkeerprobleem ontstaat. Om dit op te lossen is in de Mobiliteitsvisie een budget opgenomen voor het uitbreiden van parkeergarage Kweeklust. Dit is een van de eerste projecten uit de Mobiliteitsvisie en zodoende is hiervoor al een investeringsbudget beschikbaar gesteld.

De investeringen in Mobiliteit 2023-2025 komen voort uit de projecten die zijn opgenomen in de Mobiliteitsvisie.

De steiger voor cruisevaart is aan het eind van zijn technische levensduur en voldoet niet meer aan de voorwaarden die gesteld worden aan het faciliteren van de riviercruisevaart. Voor de aanpassing en verbetering is € 550.000 benodigd. De kapitaallasten kunnen worden gedekt door de verwachte extra havengelden als gevolg van de toename van het aantal cruiseschepen dat Gorinchem aandoet.

2.3.4 Met welke verbonden partijen doen we dit samen?

- GR Bureau Openbare Verlichting
- GR Regio AV
- MerwedeLingelijn Beheer B.V.

Gemeente Gorinchem

Update vormgeving programma's – Voorstel te vervallen onderdelen

- Vastgesteld beleid
  - Centraal overzicht opnemen als bijlage bij begroting
- Reguliere taken
- Grafieken indicatoren
  - Aangepast in tabelvorm, inclusief streefwaarde

Gemeente Gorinchem

Voorstel indeling programma begroting 2024

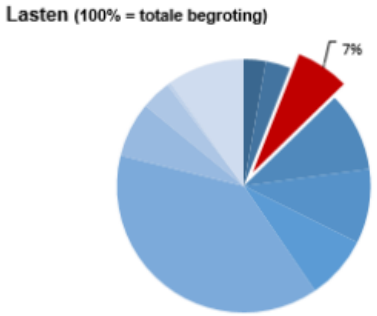
- Overzicht taakvelden
- Grafiek lasten programma t.o.v. totale begroting
- Wat willen we bereiken?
  - Doel
    - Tekst collegeprogramma
    - Overige ontwikkelingen
- Maatschappelijke effecten en indicatoren (in tabel, inclusief steefwaarde)
- Concrete voornemens, inclusief planning
  - Uit collegeprogramma
  - Overige acties, gekoppeld aan beschreven overige ontwikkelingen
- Wat gaat dit kosten? (inclusief verschillentabel)
- Met welke verbonden partijen doen we dit samen.

Gemeente Gorinchem

1.1 Programma 3 Verkeer en vervoer

Taakvelden

Nr.	Taakveld	Portefeuillehouder
2.1	Verkeer en vervoer	Marjo Molengraaf
2.2	Parkeren	Marjo Molengraaf
2.3	Recreatieve havens	Fatih Polatli
2.4	Economische havens en waterwegen	Fatih Polatli
2.5	Openbaar vervoer	Marjo Molengraaf

1.1.1 Wat willen we bereiken?

Doel

Uit het collegeprogramma:
In de mobiliteitsvisie 2040 is vastgelegd hoe mobiliteit zich ontwikkelt in Gorinchem. Daarmee ligt er een goede basis waar we mee aan de slag te gaan. We maken keuzes in wat we de komende periode uitvoeren. Daarbij ligt de prioriteit bij het verbeteren en het veiliger maken van de routes voor de fietser en de voetganger. We hebben met name aandacht voor de Oost West verbinding en de noordelijke infrastructuur in de stad. We kijken naar de mogelijkheden om de kwaliteit van het openbaar vervoer te verbeteren. En werken samen met andere overheden aan het zoveel mogelijk voorkomen van (verkeers)hinder op de A27 en A15.

Overige ontwikkelingen:

Op deze plek voegen we overige ontwikkelingen toe, die niet in het collegeprogramma staan, maar wel vragen om acties. Het is niet de bedoeling om hier een uitgebreid verhaal te schrijven. We nemen hier alleen zaken op die vragen om concrete inzet van de gemeente, die hieronder verder wordt beschreven. Het gaat dan dus bijvoorbeeld om wettelijke ontwikkelingen waar de gemeente iets mee moet of nieuw beleid dat we gaan ontwikkelen dat nog niet in het collegeprogramma was opgenomen.

Hoe meten we dat?

Indicator	B/F	Eenheid	Soort	2019	2020	2021	2022	Streefwaarde
Vekeersongevallen	F	Per 100.000 inwoners	ME	1344	940	959		
Geregistreerde ongevallen naar soort	F	In %	ME					
– *Met uitsluitend materiele schade*				94,1	93,4	91,9		
– *Met letsel ziekenhuis*				5,7	6,6	7,5		
– *Met dodelijke afloop*				0,2		0,6		

Gemeente Gorinchem

Paars= Oranje Rood=Rood Oranje=groen

Gemeente Gorinchem

1.1.2 Wat gaan we daarvoor doen?

Concrete voornemens

Actie	Planning 2024	2025	2026	2027
Acties collegeprogramma				
1. We onderzoeken de mogelijkheden voor een extra plek in het centrum om fietsen beveiligd te parkeren aangevuld met mogelijk andere faciliteiten zoals een openbaar toilet.	CB			
2. We verbeteren de fietsvoorziening langs de Nieuwe Hoven.		RB		
3. We richten de Haarsekades fietsvriendelijk in				
4. We inventariseren bestaande OV-voorzieningen en kijken naar locaties waar aanvullend OV wenselijk is.				

Actie	Planning			
	2024	2025	2026	2027
5. We overleggen met de provincie en Qbuzz of zij aanvullende OV-lijnen kunnen exploiteren.		CB		
6. We introduceren vervoer op afroep, zoals een Wijkhopper.	RB			
7. We stimuleren initiatieven die mensen oproepen om op andere manieren te reizen dan met de auto tijdens de spits.				
8. De Mollenburgseweg richten we in als 30 km/u weg.		CB		
9. Met de herinrichting van de Banneweg en omgeving, verbeteren we de verkeersveiligheid, oversteekbaarheid en doorstroming.				
10. We breiden parkeergarage Kweeklust uit.				
11. We werken samen met andere overheden langs de A27 aan het beperken van de overlast tijdens de werkzaamheden. We kijken met Rijkswaterstaat of we de veerdienst in kunnen zetten als alternatieve route tijdens de werkzaamheden aan de A27.				
12. We lobbyen voor de realisatie van een OV Hub en met provincies en gemeenten langs de A15 voor het verbeteren van de doorstroming op deze weg.				
13. We organiseren een pilot voor het stimuleren van kleine elektrische vrachtwagens voor het bevoorraden van de winkels in de binnenstad.		CB		
14. We evalueren de Mobiliteitsvisie 2040 en het uitvoeringsprogramma 2020-2023 en stellen een uitvoeringsprogramma voor de periode 2024-2027 op. Daarbij geven we prioriteit aan projecten uit de top 10 van fietsknelpunten en de grootste knelpunten voor voetgangers en fietsers in de binnenstad.	RB			

Overige acties

15. Hier plaatsen we overige acties, die altijd gerelateerd zijn aan ontwikkelingen die aan het begin van het programma zijn beschreven.

Gemeente Gorinchem

1.1.3 Wat gaat dit kosten?

Exploitatie (bedragen x € 1.000 / - = nadeel)	Realisatie 2021	Begroting 2022	Begroting 2023	Begroting 2024	Begroting 2025	Begroting 2026
TV21 Verkeer en vervoer	4.881	5.192	5.389	6.948	5.688	6.306
TV22 Parkeren	1.131	947	1.016	1.090	1.086	1.066
TV23 Recreatieve Havens	580	598	580	592	597	595
TV24 Economische Havens en waterwegen	30	25	31	56	55	55
TV25 Openbaar vervoer	2.589	2.702	2.777	2.721	2.717	2.715
Lasten Verkeer en vervoer	**9.211**	**9.464**	**9.792**	**11.406**	**10.143**	**10.737**
TV21 Verkeer en vervoer	345	328	328	328	328	328
TV22 Parkeren	514	689	689	689	689	689
TV23 Recreatieve Havens	107	116	116	116	116	116
TV24 Economische Havens en waterwegen	107	177	197	215	215	215
TV25 Openbaar vervoer	2.206	2.341	2.269	2.268	2.267	2.267
Baten Verkeer en vervoer	**3.279**	**3.650**	**3.598**	**3.616**	**3.615**	**3.614**
Totaal saldo van baten en lasten	-5.932	-5.814	-6.194	-7.790	-6.528	-7.122
Mutaties reserves	-302	41	204	1.706	62	278
Resultaat	**-6.234**	**-5.773**	**-5.990**	**-6.084**	**-6.466**	**-6.844**

Taakveld	Verschil 2023 en 2024	Toelichting
Lasten		
TV21 Verkeer en vervoer		
TV22 Parkeren		
TV23 Recreatieve Havens		
TV24 Economische Havens en waterwegen		
TV25 Openbaar vervoer		
Baten		
TV21 Verkeer en vervoer		
TV22 Parkeren		
TV23 Recreatieve Havens		
TV24 Economische Havens en waterwegen		
TV25 Openbaar vervoer		

In onderstaande tabel staan de investeringen die binnen dit programma vallen en met deze begroting 2023, vastgesteld worden:

Investeringen (bedrag x € 1.000)	2023	2024	2025	2026
Openbare verlichting	158	161	162	162
Vervangen straatmeubilair	92	92	92	92
Vervangen verkeersborden	41	42	42	42
Uitbreiding parkeergarage Kweeklust	3.604			
Mobiliteit	13.917	11.234	3.534	
GPS-ontvanger	30			
Riviercruisevaarsteiger	550			
Totaal investeringen	**18.392**	**11.529**	**3.830**	**296**

Investeringen	Toelichting

1.1.4 Met welke verbonden partijen doen we dit samen?

- GR Bureau Openbare Verlichting
- GR Regio AV
- MerwedeLingelijn Beheer B.V.

Reacties, suggesties, vragen?

Gemeente Gorinchem